

Nekega dne, bilo je po sejmu, počli po mestu govorica, da je bilo prejšnji dan po prodajalnicah, gostilnicah in kavarnah, pa tudi na trgu samem izdanih veliko bankovcev po deset goldinarjev, ki so bili pa vsi ponarejeni. Največ jih je šlo za blago in živino. Sodnija in policija ste tudi brž bili na nogah in popraševali po bankovcih in ljudeh, ki so jih spečavali. Bankovcev je še tisti dan prišlo sodniji v roke za več ko 3000 gld., a ti še niso bili vsi, ker kdor je po enega, dva, tri prejel, jih je rajši zatajil, kakor da bi imel zavoljo njih k sodniji letati. Mnogo več pa jih je moralo iti iz mesta za živino, katero so bili ljudje daleč na somenj prigeali. Tedaj je sodnija naglo razposlala žandarje in drugo osobstvo na vse kraje popraševat in iskat ljudi, ki so kupljeno živino iz mesta gnali, ker na ta način bi se dobil prvi sled hudodelnikov, o katerih so mogli po štacunah le toliko izvedeti.

sarja Trajana v morje vržen in potem pokopan. — Vzemši ta dragoceni zaklad je šel v mesta in prebivališča Kazarov, ktere je o njihovih zapovedih podučeval in k volji Božji vzbujal ter po zatrti mnogoteri vraži združeval z Jezusom Kristusom. Ko je bila nova krščanska srenja prav dobro vredjena, dal je ob enem spomina vreden zgled držnosti in ljubezni, ker je vse od domačinov ponujene darove odbil, razun oslobodenja sužnjev, ki so bili krščanske vere. Kmalo se je Ciril vesel povrnil v Carigrad ter se tudi on podal v samostan Polychronov, kamor se je bil že Metod umaknil.

Med tem so bili blagi dogodki pri Kazarjih zasloveli pri Rastislavu, knezu moravskem. Spodbujen po zgledu Kazarov dogovarjal se je s cesarjem Mihaelom III., da bi iz Carigrada poklical nekoliko evangelijskih delavcev, ter ni težko dosegel, kar je hotel. Že s tolikimi dejanji oslavljen čednost in pri Cirilu pa Metodu zapazena volja bližnjim pomagati je torej provzročila, da sta bila ona odločena za poslanje na Moravsko. In ker sta popotovala skoz Bolgarijo, ki je bila krščanstvo že sprejela, na nobenem kraju nista opustila prilike razširjevati vero. Na Moravskem pa, kjer jima je bila množica do državnih mej naproti prišla, bila sta sprejeta z največjo dobrovoljnostjo in slovečo radostjo. In brez odloga sta pričela srca podučevati v krščanskih zapovedih, ter jih vnemati k upanju do nebeških darov, in sicer s tako močjo, s tako delavno marljivostjo, da je ne dolgo potem narod moravski prav radovoljno sprejel vero v Jezusa Kristusa. K temu ni malo pripomoglo znanje slovanskega jezika, ki se ga je bil Ciril prej naučil, in mnogo je pomagalo tudi sv. pismo obojnega zakona, ki ga je bil v lastni ljudski jezik predstavil. Zato se ima ves slovanski narod temu možu prav veliko zahvaliti, ker od njega ni sprejel samo dobrote krščanske vere, ampak tudi posvetne omike; kajti Ciril in Metod sta prva iznašla črke, s katerimi se jezik slovanski piše in izraža, in zategadelj se ne imenujeta zastoj pričetnika tega jezika.

(Dalje sledi.)

Čudna pota Taaffejeve politike.

Taaffejeva politika postaja čedalje težje razumljiva. Namesto da bi svojim sovražnikom, ustavovercem, energično nasproti stopil, ter to pogubljivo stranko na suho del, hoče še vedno „neutralen“ ostati, ter se ne more gani nikamor, ker ga ena stranka vleče na desno, druga na levo. Vlada še svojega programa ne more izvršiti, ker jej povsodi ustavoverci in celo nepokorni uradniki ovire stavljajo. Zapisala je na svoj program enakopravnost narodov, pa si menda iz strahu pred ustavoverci ne upa te ravnopravnosti izvršiti. Vsaj pri nas Slovencih se prav nič ne vidi, da bi vlada izvrševala svoj program. Uradniki se norčujejo iz ravnopravnosti, ter vse nemški uradujejo, še trdim hribovcem, ki besedice nemški ne znajo. Če bi vlada res hotela svoj program izvršiti, potem bi morala za slovenske dežele ravno tak ukaz zaradi rabe jezikov razglasiti, kakor je to storila za česke dežele. Videti pa je, da se točno ne ravna po svojem programu, ampak da le tam nekoliko stori, kjer se prav veliko in glasno vpije. Ker se nam tudi zastran srednjih šol ničesa ne dovoli, si ne moremo tega drugače razložiti, ko tako, da je vlada premalo podučena o naših razmerah, in menda misli, da nemamo nobene želje več; do te misli je prišla tem lože, ker jej neprenehoma svoje zaupanje izrekamo, pa ne vemo zakaj.

Taaffe pa bo s svojo „neutralnostjo“ vedno več tal pod seboj zgubil. Federalisti bodo veselje zgubili nad njim, če se bo ustavovercev tako bal in jim vedno svojo ljubezen ponujal; ustavoverci pa bodo vedno bolj predrzni postajali, ker bodo videli, da se Taaffe pred njimi umika, če prav hudo vpijejo. V vseh ustavnih državah je navada, da se vlada nasloni na večino parlamenta, in da skuša nasprotno stranko kolikor mogoče osliniti. Le pri nas je taka čudna izjema, da si pusté od lastnih organov, od uradnikov opozicijo delati.

Vlada je v prestolnem govoru obljubila mnogo lepih reči, pa izpolnila do zdaj še ni nič. Reklo se je, da se bo notranja uprava na podlagi avtonomije veliko ceneje uredila, ko do zdaj, in da bo potem mogoče, državno gospodarstvo tako uravnati, da se bo deficit od-

stranil. Pa o tisti federalistični upravi ni duha ne sluha, nasprotno se centralizem pri vsaki priložnosti povdarja. Za bolj varčno gospodarstvo se do zdaj še nič ni zgodilo, zato je pa tudi deficit ostal, in sicer znaša celih 30 milijonov. Kakor gledé ravnopravnosti Slovanov, tako je vlada tudi gledé zboljšanja gospodarstva vse obljube dolžna ostala. Še kar je dobrih postav bilo sklenjenih v zadnjem državnem zboru, kakor postava zoper ponarejevanje vina in postava za odpravo posilnega legaliziranja, ne verjamemo, da jih bi vlada pri svoji očitno tako neznatni energiji v resnici tudi izvršila. Obljubljena nam je tudi postava zoper oderuhe, pa kdo vé, kako se bo izvrševala, če ni energičnih mož v ministerstvu.

Kadar se snide državni zbor, imel bo Taaffe težko stanje. Slišati bo moral očitjanje od obeh strani, od desnice in od leve, in to vse zavoljo tiste „neutralnosti“; ko bi se on pa naše stranke oklenil, ko bi u lival na dopolnilne volitve, ki so se že vršile in ki se imajo še prihodnji mesec vršiti, bi si s tem pridobil vedno močnejšo večino, in ko bi tej večini vselej poslužen bil, vladal bi brez skrbi, ker bi bil svoje večine gotov.

S svojo „neutralnostjo“ pa se bo počasi čisto nemogočega storil. Čehi, Slovenci in nemški konservativci bodo hoteli videti dejanj, in se ne bodo pustili zmirom s praznimi obljubami pitati; Taaffe pa se bo spet ustavovercev bal, in si ne bo upal željam desnice ustreči. Na drugi strani pa bodo ustavoverci vedno huje ropotali, ker njim je le za odstranjenje sedanjé vlade, da bi se sami zopet na gorko vsedli. Tako bo Taaffe zgubil zaupanje obeh strank, ter bo skoraj prisiljen odstopiti.

Ker pa tega ne bo rad storil, zato se bo moral vendar nekoliko ozirati na želje desničarjev, da se z njimi popolnoma ne spre; zato pa je naša misel taka, da naj bi naši poslanci energično zastopali naše težaje; da bi se vladi zato zamerili, se ni treba bati, ker ona je podpore naše stranke bolj potrebna, nego naša stranka podpore vladne.

Tako, kakor je zdaj, ne more zmirom ostati; mi smo germanizacije že siti dovolj, in da se pod Taaffejem ravno tako ponemčuje pri nas, kakor pod Lasserjem, to nam mora

da so bili na pol gosposki oblečeni in so govorili kakor ljudje iz okolice; a osebno poznal ni nobeden nobenega, ker je bila po vseh prodajalnicah velika gužveča, posebno pa po tistih, v kterih so bili ponarejeni desetaki spečani. Nekteri so celo trdili, da so jih dobili od žensk za različno kramarsko blago. Sploh vse je bilo na nogah, vse zburjeno, ker to, kar se je zgodilo v mestu in ob belem dnevu, se je zdelo vsakemu preveč predrzno, čeravno so bili bankovci izvrstno ponarejeni in le po papirji in na nekem tajnem znamenji bili razločljivi od pravih, pa še le, če jih je kdo prav natanko gledal. Ni čuda, da je bil na večer po kavarnah in gostilnicah živahen pogovor le o tej dnevni dogodbi, ki se ni prej nikomur mogoča zdel.

V eni najboljših gostilnic prve vrste je ta večer samotni pri mizi sedel človek precé obširne, a srednje postave, rujavkastih kodrastih las, rujavkaste brade in z zlatimi očali na očeh. Bil je videti srednje starosti. Da je tujec v mestu, se mu je na prvi hip poznalo. Govoril je le laški in le z natakarkem, ker se ni k njegovi mizi nihče vsedel. Tudi se je videlo, kakor da bi nič ne razumil živahnih pogovorov, ki so doneli k njemu od drugih miz; kdor bi ga bil pa skrivaj od strani opa-

zoval, temu bi se bilo zdelo, kakor da bi pogovore prav marljivo na ušesa vlekel. Tudi se je nemirno premikal na stolu, kakor da bi mu bil pretrd. Ko povečerja, migne natakarku ter praša za račun. Natakark mu ga pové in tujec mu molčé pomoli desetak, kterega natakark obrne proti luči in ko ga je dobro ogledal, še le v listnico utakne in jame drobiž nazaj dajati. Tujec, kteremu se to obnašanje natakarkjevo čudno zdi, vpraša čudé:

„Čemu tako na drobno ogledujete desetak? Ali ni dober? Saj je avstrijsk denar.“

„Ne zamerite, gospod, ta je dober. A ravno danes sem dobil enega, ki ni dober — je ponarejen. Tu je, gospod, ga hočete pogledati.“

S tem pomoli tujcu desetak. Ta ga vzame a komaj ga pogleda, vsklikne: „Ni mogoče!“

„Je-li, dobro ponarejen?“ nadaljuje natakark.

„Ta bankovec ponarejen?“ poteguje tujec in videti je, kakor da bi bil ves razjarjen.

„Da, da“, pravi natakark, „dobro ponarejen, le papir ni dosti voljan, sicer bi ga bilotežko spoznati.“

„Priatelj, motite se!“ pa reče tujec. „Jaz sicer z avstrijskim denarjem nimam dosti opra-

viti, a če primerjam pravega in tega (pri teh besedah vzame družega iz žepa), bi stavil, da je pravi. Da, jaz vam dam celó na izbir, kterega hočete nazaj vzeti, tega ali tega.“

Natakark brž hlastne po pravem, si ga ogleda in ko vidi, da je dober, ga zahvalivši se vtakne v svojo listnico, tujec pa vzame ostalega, zapiše na - nj laški: „ponarejen“ in ga prekriža. Potem ga spravi varno med drug denar, vstane in gre iz gostilne memo natakarkja, ki se mu do tal prikloni, a za njim šepeta: „Bog daj več takih norcev!“

Spremljajmo tujca, ki gre po stopnicah više in si dá pokazati svojo sobo. Ta je prve vrste, oprava lepa. Ko vstopi, zaklene vrata za sabo, potegne tudi zagrinjala oken dol, potem sede k mizi, na katero mu je bil strežaj postavil svečnik z dvema svečama vzame spodej od natakarkja prejeti desetak iz žepa, ga ogleduje in začne mrmrati:

„Nerazumljivo! Po moji ploši, a vendar ne moje delo. Ploše so na dnu morja. — Po tem, kar sem spodej slišal, je bilo včeraj tu izdanih več sto takih bankovcev. Vrag naj to razumi! Moji niso, jaz sem že do zadnjega vse spečal po drugih krajih. Tudi je papir drug, bolj pust, bankovci ti se dajo že s pr-

slednjič vendar vse veselje vzeti do take „neutralnosti“. Ako neutralnost v tem obstoji, da se stare krivice v prejšnji veljavi pusté, potem se mi zahvalimo za tako neutralnost.

Radi priznamo, da se je veliko na bolje obrnilo, odkar gospodari Taaffe, da vsaj nismo oficijelno zatirani, da nas ne preganjajo več samo zavolj našega slovanskega pokolenja, — vendar nam to ne more za zmirom zadostovati, mi hočemo enkrat pravo in celo ravnopravnost videti, in če se nam ta ne dovoli, ne bo nam ostalo drugega, ko spreti se s sedanjo vlado.

Politični pregled.

V Ljubljani 15. oktobra.

Avstrijske dežele.

Česki listi so nevoljni na ministerstvo, ker neče ustaviti germanizacije v Šleziji, in tudi sicer ne stori dosti za Slované, ampak le ljubezni ustavovercev išče, ki mu jo pa trdno odrekajo. „Pokrok“ se zahvaluje ustavovercem, da so tako nespravljivi, ker s tem se delajo nemogoče in obvarovani smo pred kakim nemškoliberalnim ministerstvom.

Škofje iz Českega in viši duhovniki so imeli v Pragi pod predsedstvom kardinala kneza Schwarzenberga shod, pri katerem so se izrekli zoper previsoko zadavkanje cerkvenih posestev, in tožili o slabem materialnem stanju nižje duhovščine. Svoje pritožbe bodo menda poslali ministerstvu.

O **linškem** škofu se je pisalo, da je nazaj dobil tisti dve grajščini, ki mu jih je „liberalno“ ministerstvo Giskra-Herbstovo siloma in po krivici vzelo. Zdaj se pa v vladnih časnikih zopet zatrjuje, da še nič ni odločeno. Poslednji čas bi bil, da vlada to krivico popravi, kakor jej je tudi naloženo po državnem zboru.

Vnanje države.

Nazadnje bo vendar le res, da bo **Turčija** Črnogorcem odstopila brez boja mesto Ulčinje. Črnogosi vojvoda je bojda že šel tje, da se dogovori s turškim poveljnikom zaradi predaje. Če se to obistini, potem je očitno, da je bilo vse sleparija in laž, kar je Turčija pripovedovala o albanski ligi, češ, da Albanci ne pusté Ulčinja predati, in da Turčija, ko

likor bi rada, ne more proti Albancem nič opraviti.

Bismark se peča z vedno novimi projekti. Zdaj ima zopet dve novi ideji. Prvič hoče delavce prisiliti, da se bodo morali zavarovati na zdravje, to je, vsak bo moral nekaj na leto plačati, če pa zbolí ali če se po nesreči poškoduje, dobi podporo iz tiste blagajnice, v katero je plačeval. Ker Bismark hoče, da bi vso to stvar država v roke vzela, zato delavci niso nič posebno vneti za ta predlog, ker se bojé, da bodo vsled take naredbe popolnoma državi v oblast prišli in svojo samostojnost zgubili. — Druga Bismarkova ideja je, narediti postavo, po kateri bo vsak fabrikant zavezan, skrbeti za take delavce, ki se pri delu po nesreči poškodijo na telesu, tako da so nespособni za daljno delo. To je jako hvale vreden predlog, in čuditi se je, da vendar mnogi niso z njim zadovoljni.

Angleški listi so začeli bolj mirno pisati o Turčiji, odkar je obljubila, da hoče Ulčinje predati. Eden od teh listov piše, da bi ne bilo dobro, ko bi se že zdaj Turčija razbila, ker zdaj balkanski narodi še niso dovolj krepki, da bi si mogli ohraniti samostojnost, ampak iztok bi prišel pod oblast ali Rusije ali pa Avstrije. Bolje je tedaj čakati, da se balkanski narodi okrepcajo, pravi list, ker potem bodo osnovali samostojne, svobodne države, in to je boljše za angleške interese, nego dopustiti, da bi se Rusija ali Avstrija preveč razširila.

Izvirni dopisi.

Šentvid nad Ljubljano, 13. okt. Ker nihče neče opisati slovesnosti, ki se je pri nas vršila 3. oktobra, vzamem pa jaz pero v roko. — Pred imenovanim dnem so se že več časa delale priprave za vredno obhajanje blagoslovljenja nove čitalnične zastave. Nedeljo jutro so vihrale narodne tribojnice z raznih poslopij; nekatere so bile nekoliko metrov dolge. Tujci, ki so ta dan hodili skozi vas, povpraševali so radovedno, kaj da to pomeni. Po krščanskem nauku se ljudem ni mudilo domov, ampak razsuli so se po cesti, in čakali, kaj da bode. Pa tudi veliko tujcev iz raznih krajev je vse mrgolelo po Šentvidu. Kar od Kra-

stam razločiti od pravih. — No, naj bo, kakor koli. Še boljše za-me. Če fabrikanti teh bankovcev sodniji v roke pridejo, sem jaz še bolj varen, nego zdaj.“

Po teh besedah se postavi pred zrcalo, se ogleduje in mrmra zadovoljno:

„V tej podobi ne bo nihče spoznal Jazeza, nekdanjega fabriškega delavca — ha ha! Pomade in različna mazila za lase so — če ravno ne kože in lasem koristna, vendar dobra za to, da se človek spremeni, kedar hoče, le nekoliko navajen mora biti tega. In kdo bo mislil,“ nadaljuje ter vrže zvezek pisem na mizo, „da je vse to ponarejeno! Nihče ne more — ne sme dvomiti na tem, da sem jaz prav in popolen podložnik laške vlade. Podpisi mestnega municipija in avstrijskega konsulata v Turinu so tako dobro ponarejeni, da bi oba urada še sama prisegla na to, da so pravi. — Zdaj imam le še en cilj,“ nadaljuje naslonivši se na mehki stol, „a bojim se, da bo ta najtežji. Hm! hm! Premožen sem, o tem se lahko izkažem z obligacijami in gotovim denarjem v laških bankovcih, ktere sem za avstrijske zamenil. Če se mi posreči — kar je skoro gotovo — kupiti ono fabriko blizo Torina, sem celó bogat in se že smem ponuditi direktorju

za zeta. Toda kaj če, me spozna vkljub vsej umetnosti, s ktere preminjam svoj život! Go spica me ne bo spoznala, ker prej se še za me zmenila ni. Da bi jo le dobil in odpeljal na Laško, potem je vse dobro. — Oh! zdihne in položi roko na srce, „zakaj sem jo kdaj videl! Vkljub burnemu življenju zadnjega časa sem ponoči vendar zmiraj le njo gledal, z njo se pečal, bil pri nji v prijetnih sanjah! O Albina, ti boš moja sreča ali nesreča. Da bi tvoje podobe ne imel v srcu, bil bi zdaj že dol na Laškem bogatin in morda tudi srečen. Tako pa mi do sreče manjka še poglavitne stvari — tebe. Bogastvo sem si pridobil, ali bom pridobil tudi tebe?“

Po tem samogovoru se zamisli in zadremilje na stolu. Iz spanja zbudi ga trkanje na vratih in klici: „V imenu postave, odprite!“

Prvi hip, ko čuje tujec ta glas, skoči kviško, a brž se zavé, kje je, in — čudno! smehlja se mrmra: „Saj sem vedel; natakár je čenčal o bankovcu, ktereга sem mu jaz s pravim zamenil, in zdaj pride policija, ki misli, da utegnem z bankovčarji v zvezi biti, k meni. Naj le pride, saj sem že marsikako policijo in sodnijo dal čez klobuk, ko je bilo še bolj nevarno.“

(Dalje prih.)

ljiceve hiše prijezdi kakih 20 šentviških fantov, in za njimi stopa 12 šentviških deklet. Gredo naproti ljubljanskemu Sokolu. Čez nekaj časa potem se vrnejo šentviški konjiki, za njimi dekleta, potem ljubljanski Sokol z zastavo, spremljan od mnogo Ljubljancev. Kadar so ponehale sokolske trombe, urezala je ljubljanska banda. Cela reč ljudstva se vali, kakor valovje, proti Kraljičevi hiši. Naenkrat je bil ves prepolnjen prostor, kjer se je imela vršiti slovesnost. Pred odrom, ki je bil narejen pod milim nebom, stalo je v vrsti prej imenovanih 12 deklet, ljubljanski Sokol, ki je štel kakih 30 udov; in nad glavami zbrane množice se je zibala šišenska, bizaviška in sokolska zastava.

Zdaj stopi na oder g. Odlazek, ki v čvrstem govoru in s krepkim glasom pozdravi zbrane ljudi in razloži pomen slavnosti blagoslovljenja čitalnične zastave. Nato je bila zastava blagoslovljena. Potem je govoril g. dr. Vošnjak. Po govoru začelo se je zabijanje žebeljev v novo zastavo. Gospa Starmanova je zabila žebelj kot botra nove zastave; gosp. dr. Vošnjak ga je zabil v imenu državnih poslancev; g. dr. Zarnik v imenu deželnih poslancev; g. Franjo Marešič v imenu narodne duhovščine; gospa Lucinka Odlazekova v imenu šentviških žen, itd. itd. Ko je bilo zabijanje končano, posestrila se je nova zastava s prišlimi zastavami, in ljubljanski Sokol je z ljubljanskimi pevci zapel prelepo dve pesmi. Nato je bila šentviška zastava nesena skozi Šentvid na Poljane, in nazaj skozi Male Vižmarje; spremljana je bila od došlih zastav, od Sokola, od konjikov in od velike množice ljudstva. Ko je bila zastava nazaj prinesena v veliki časti in slavi, bili so v hipu zasedeni vsi prostori v Kraljičevi hiši, ki je sicer velika. In tudi druge krčme so bile nagnete. Ob šestih je bila tombola, po tomboli pa predstava dveh iger. Ko ste bili igri končani, šli so domačini vsake sebi, Ljubljance so se pa domov odpeljali z vlakom. Opomniti moram še to, da so dekleta lep trak poklonile Sokolu in mu ga pripelle na zastavo, in da je celo slovesnost poveljavalo streljanje z možnarji in spuščanje raketljev. — Za lepo izvršitev te slovesnosti in za lepo zastavo ima največ zasluge sila vneti predsednik čitalnični, dalje g. Friderik Tomec in gospa Odlazekova. Bodi jim čast in slava!

Iz Gorij, 12. oktobra. (Zlata maša. — Gozdne razmere.) V nedeljo 10. t. m. so naš prečastiti gosp. fajmošter obhajali zlato mašo. Rojeni v Šmartnem pri Kranji, bili so ravno 10. oktobra l. 1830 za mašnika posvečeni. Služili so potem kot kaplan v Sodražici, Polhovem Gradcu, na Vrhniki, v Cerknici in Žireh, kot fajmošter pa na Prežganjem in pri naš v Gorjah, kjer so že pred 3 leti obhajali 26letnico svojega tukajšnjega pastirovanja. Dasi ravno so naši ljudje bolj trdi in okorni, napravili so jim o priliki njihove zlate maše vendar tako mčao in ginljivo slovesnost, kakoršne se le malo kje in silno redko nahajajo, ki pa živo potrjujejo, kako tesna je vez med katoliškim duhovnom in vernim ljudstvom slovenskim. Po vseh vaseh razširjene fare Gorjanske stali so obilni maji s slavoloki in primernimi, napisi. Hiše so bile okinčane z venci in cveticami, na sosednjih gričih in hribih stali so pa velikanski maji z vihrajočimi zastavami, pri katerih so bili zvečer 9. t. m. prebivalci posameznih vasi kresove prižgali ter s tem in mogočnim strelom, ki se je razlegal okrog in okrog, tudi svojim sosedom naznanjali, kako vesel dan se bliža za faro Gorjansko. Pred farovžem samim so se bili zbrali pevci, ki so

pri bengaličnem ognju in obilni razsvitljavi prečastitemu g. zlatomašniku zapeli nekoliko pesem, ter mu zaklicali tako gromovite „živijo“, da se je veseli krik daleč okrog razlegal. V nedeljo zjutraj so prišli vrstoma možje in žene, fantje in dekleta, šolarji in šolarice častit gosp. očetu, ter so jim izročili vsak svoj šopek v znamenje svoje ljubezni in vdanosti. Šolarice bile so vse belo oblečene z venci na glavi, odrašana dekleta in mlajše žene pa so prišle z belimi pečami, ki so jim kaj lepo stale, in prižganimi voščenimi svečami, ktere so po maši darovale prečastitemu g. zlatomašniku za cerkev Gorjansko. Izmed duhovnih pomočnikov, kterih so imeli dozdej 16, prišlo jih je bilo k slovesnosti osem (dva sta umrla, eden je za smrt bolan, eden biva v Ameriki, eden je obiskal prečastitega gosp. zlatomašnika v ponedeljek, eden danes, in le dva se zaradi bolehnosti in oddaljenosti nista mogla osebno pokloniti g. zlatomašniku). Drogih duhovnov, prijateljev in častilcev preč. g. zlatomašnika je bilo prišlo 12, tako da je bilo vseh mašnikov z domačima pred altarjem 22. Ljudstva se je bilo iz domače in sosednih far zbralo toliko, da je bilo ljudi za dve cerkvi še zunaj na pokopališču, ki so ostali do konca slovesnosti, dasi je bilo začelo med mašo nekoliko deževati. Slavnostni govor je imel b. v. Gorjanski kaplan in državni poslanec g. Klun, ki je vernemu ljudstvu naslikal podobo pravega dobrega duhovnega pastirja ter pokazal, kako so si preč. g. zlatomašnik zmerom prizadevali svojim ovčicam biti dober pastir, ne pa najemnik. Pri skupnem obedu so se med gromenjem možnarjev vršile napitnice na preč. gosp. zlatomašnika, na sv. očeta, ki so v svoji zadnji okrožnici pokazali posebno skrb za narode slovanske, na mil. kneza in škofa, ki so v pripoznanje nemornega delovanja preč. gospoda zlatomašnika izvolili za duhovskega svetovalca, na presvitlega cesarja itd. itd. Preč. gosp. zlatomašnik so dobili o tej priliki tudi več darov; baron Schwegel, ki je v Gorjah rojen, podaril jim je s svojo rodbino lep sreberna pa močno pozlačen kelih, župan lepo podobo križanega Jezusa, ki jo je bil naslikal l. 1866 slikar Stroj v Ljubljani, bivši kaplani so jim pa podarili palico, na kateri je izrezljan patron g. zlatomašnika sv. Karl Boromej, ter vrezana imena vseh dosedanjih g. kaplanov, pa z njih lastno podobo naslikano na platnu, in album s svojimi fotografijami, itd. itd. Dasi preč. g. zlatomašnik že dalj časa bolehalo, bili so v nedeljo še dokaj čvrsti in krepki, v ponedeljek pa in v torek jih je bila njih bolezen že tako hudo napadla, da niso mogli maševati. Gorjani, ki znajo ceniti dobroto svojega dosedanjega preč. gosp. fajmoštra, imeli so to edino željo, da bi jim Gosp. podelil ljubeznjivo zdravje ter jih jim v Gorjah ohranil še mnogo let!

Naj poleg te vesele dogodbe omenjam še neke tuge, namreč žalostnih gozdnih razmer v našem okraju. Kranjska obrtniška družba hoče ljudem vzeti skoraj ves svet in še celó take dele, ki so bili od okrajnega glavarstva in celo od ministerstva ljudem že pripoznani kot njih lastnina in deloma tudi že nanje prepisani. V zadnjem času so jim vzeli najlepše dele, ki jih imajo skoraj prav doma, in jim hočejo namesto njih odkazati drug kos v neki grapi, kamor ni nobene poti in kjer je zavoljo silne strmine prav malo lesa. Višji gozdar Seitner je sicer ljudem ponudil knapov, da jim naredi pot, vendar pa se ljudje po pravici branijo te zamene, ker zgube poleg gozda tudi še pašo, ki so jo dozdej v svojih poljskih delih imeli. Čudno je, da c. k. okrajno

glavarstvo za ubogo ljudstvo nič ne stori. Vedno se ljudje pritožujejo, vedno iščejo pomoči v Radolici, pa je ne najdejo. Sklenili so zdaj obrniti se do sl. deželne vlade s pritožbo zoper nameravano zamenjo in prav iz srca želimo, da bi ta pritožba kaj pomagala. Če ne bodo že skoraj vravnane naše gozdne razmere, bode mnogo posestev prišlo čisto na nič, in namesto prej premožnih in trdnih posestnikov imeli bomo v tukajšnjem kraju same berače.

Domače novice.

V Ljubljani, 16. oktobra.

(Javna tombola,) zadnjo nedeljo zavoljo neugodnega vremena odložena, bo jutri popoldne ob treh, ako je zopet vreme ne skazi.

(Zoper kolizej) se je izrekla tudi večina zdravstvenega sveta, zdrava se le ta podrtija zdi dr. Keesbacherju in Leskovicu, ki sta tudi mestna odbornika. Mesto bo pa to kolibo vendarle kupilo in radovedni smo, kaj bo počelo z njo, če je vojaško poveljništvo ne bo maralo za kasarno, česar se je povsem tem res bati. Če bo tako delalo se z denarjem, bo od tistega poldruega miliona mesto res prebilo malo koristnega imelo.

(Nemško gledišče.) Znano je, da so Ogri odpravili nemško gledišče v Pešti, zdaj se pa še v Galiciji dela zoper enak zavod. „Gr. Tagespost“, to pripovedovaje, pristavlja: „Zdaj pričakujemo le še z Ljubljane enacih novic.“ No, roko na srce, ljubljansko gledišče že davno ni nikomur več v poduk ali omiko, in da je celó prebivalcem ljubljanskim odveč, kaže to, da se zmiraj nabira podpora mu. Velika večina mesta ga od znotraj nikdar ne vidi, o deželi še govoriti ni. Če bi ta „Talijski hram“ (ka-li?) za zmiraj zaprl nemškimi Vilam, gotovo bi ne bilo prav nobene škode, denar, kar ga ta zavod stane, bi bil za vsako drugo reč bolj obrnen. Jokal bi se za njim nihče ne — izvzemši peščico takih, ki v njem iščejo vse kaj drugega ko duševne hrane, poduka in omike. Če bi imelo mesto in dežela tu odločevati kmalo bi bilo nemško gledišče posajeno z Ljubljane kam na nemško zemljo.

(Kres), novi leposlovni in znanstveni list, tudi od tukaj pozdravljamo veseli ter hočemo po svojih močeh podpirati, ker nam je takega lista živo potreba, nam načrt s pozivom vgaja, vrednik s pomočnikoma daje dosta poročila, da nikdar ne bode žalil tega, kar je pravo, dobro in lepo, in ker se nam tako vzbudi prebalega A. Janežiča pošteni „Glasnik“. Bog daj srečo!

Razne reči.

— Poročilo družbe duhovnikov v lavantinski škofiji. Milostljivi knez in škof so bili l. 1869 darovali 2000 gl. za priboljšek letnine onemoglih ali doslužnih bogoslovskih profesorjev. Da ta ustanova dalje neplodovita ne ostane, so ta denar družbi duhovnikov takó izročili, da se smejo njene obresti, dokler in kedar omenjenega slučaja ni, po njih določbi tudi med druge potrebne družbenke razdeliti. Omenjena istina obstaja sedaj iz 2900 gl. v drž. obligacijah srb. velj. in iz 933 gl. 96 kr. založenih v Mariborski hranilnici.

— Nadučitelj v Središču je postal g. Pavel Unger.

— S Koroškega se nam porača, da se je Andrej Krek, nekdanj v šolah prav dober učenec, domá iz Dupljan na Gorenjskem, po zneji c. k. sodnijski pristav, v Črni v pijanosti

obesil ter zapustil k sreči bolj premožno vdovo brez naslednikov. Bog se ga usmili!

— Nagloma umrl je na Dunaji učenec zdravilstva g. Jarec iz Medvod. Našli so ga pred stanovanjem v veži pobitega in ne vé se, je li sam tako nesrečno padel, ali pa ga je kdo potolkel. Bil je dober dijak in predsednik literarnemu društvu slovenskemu.

— „Slavín“ zove se česki list, v kterem zapored prihajajo na svetlobo prvi in najslavnejši možje českoslovanski v podobah, avtografih in životopisih. Zaklada ga Bartel, vredeje Peřina. Doslej je na svetlobi l. oddelka 2. sešitek, in že se je jako priljubil ljudem, kajti vzgledi nas po živih opisih, dobrih delih, velikih zaslugah v nemajo in najbolj k posnemanju vzbujajo. V pospeh prave dejanjske domoljubnosti želimo omenjenemu listu vso podporo.

— Prestavljen iz Ptuja je glavni c. kr. davkar g. Wurja v Celje. Na njegovo mesto g. Martinjak iz Mürzzuschlaga.

Organist in mežnar

se vzame v službo, ki bi bil tudi dostojno zmogel mladino v branju, pisanju in v računstvu podučevati, oženjen ima prednost. Bolj natanko se poizve pri cerkvenem predstojništvu na Svetigori. Post Sava a/d Südbahn. (1)

Einfieller-Kalender

Ausgabe für Oesterreich-Ungarn.

für das Jahr 1881.

Einundvierzigster Jahrgang.

80 Quart-Seiten. Reich illustriert.

Mit 250 Gratis-Prämien im Werthe von 1500 Kr.

Preis der Ausgabe I mit Stempel 25 Rfr.

„ „ „ II „ Stempel 30 Rfr.

Vorräthig bei: Kathol. Buchhandlung,

(4) Laibach.

Po najnižih cenah s pravim zlatom pozlačeni

nagrobni križi

se pri nas na izbiro dobivajo.

Ilustrirane cenike pošiljamo na zahtevanje brezplačno.

Tudi ponujamo po nizkih cenah železo, jeklo, skovanje za stavbe in pohištva, gospodarsko orodje, kamniški cement, poljski gips itd.

Zaloga železnine:

Terček & Nekrep,

(3) mestni trg št. 10.

Telegrafične denarne cene 15. oktobra.

Papirna renta 70 80 — Sreberna renta 72.60 — Zlata renta 86 10 — 1860letno državno posojilo 129 50 Bankine akcije 826 — Kreditne akcije 288 — — London 118.20 — — Ces. kr. cekini 5 64. — 20-frankov 9.39.